

Jacob Slavenburg

Het Maria Magdalena
Mysterie

De vrouw die Jezus liefhad

WALBURGERS

© 2006, Jacob Slavenburg,
p/a Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

Eerste druk: maart 2006
Tweede gewijzigde druk: oktober 2007
Derde gewijzigde druk: januari 2021

De oorspronkelijke uitgave verscheen onder de titel
De vrouw die Jezus liefhad.

www.walburgpers.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Omslagontwerp: Jhartho Kempink (Design is everything, Arnhem)
Ontwerp binnenwerk: Perfect Service, Schoonhoven

Afbeelding omslag:
Maria Magdalena door Pietro Perogino, omstreeks 1500.
Palazzo Ducale, Urbino.

ISBN 9789462496408
NUR 700

Inhoudsopgave

Inleiding 11

EEN BRUILOFT 15

Jezus' bruiloft
Hervonden evangeliën
Thomas
Jezus' geliefde vrouw

EEN JOODSE MAN UIT NAZARETH 25

Joodse christenen
Doop in de Jordaan
Geen bleke halfgod
Mythen
Wars van uiterlijk vertoon

DE VROUW DIE JEZUS LIEFHAD 37

Gelijkwaardigheid
Vele vrouwen

MARIA MAGDALENA, EEN HYPE 45

Magdala
Een gouden legende
Wonderen
Courtisane
Een dorp in de Pyreneeën
Een albasten kruik
In vuur en vlam

VERHALENVERTELLERS 65

De evangeliëschrijvers

De verloedering

Poort van de duivel

Een zalvende vrouw

Twee Maria's?

Lazarus

Inwijding

Efeze

EEN WERELDONTDEKKING 83

Een spectaculaire vondst

Gnosis

Hemelse mysteriën

Apostel der apostelen

Een levende geest

Het evangelie van Maria Magdalena

Tekst

ZEVEN DEMONEN 103

Zonde bestaat niet

Hemelreizen

De planeten

Individuatie

Mysterie

WIJSHEID 117

Sophia

Godin

Grote Moeder

Artemis

Matriarchaat

Amputatie

OPENBARING 133

Leven

Nagedachtenis

Noten 139

Geraadpleegde literatuur 153

Onzeker baande Sophie zich een weg naar het schilderij en bekeek ze de dertien gestalten: Jezus Christus in het midden, zes discipelen links van Hem en zes rechts. 'Het zijn allemaal mannen' bevestigde ze.

'O?' zei Teabing. 'En degene die op de ereplaats zit dan, aan de rechterhand van de Heer?'

Sophie keek aandachtig naar het figuurtje dat rechts van Jezus zat. Toen ze het gezicht en het lichaam van deze gestalte bestudeerde, sloeg er een golf van verbazing door haar heen. Het figuurtje had golvend rood haar, smalle, gevouwen handen en een zweem van borsten. Dat was onmiskenbaar... een vrouw...

'Wie is ze?' vroeg Sophie.

'Dat m'n lieve kind,' antwoordde Teabing, 'is Maria Magdalena.'

Dan Brown, *De Da Vinci Code*.

Inleiding

In dit boek staat Maria Magdalena centraal. De vondst van de *Nag Hammadi-geschriften* heeft een aantal nieuwe feiten aan het licht gebracht die het beeld op deze bijzondere vrouw geheel hebben veranderd. De Magdaleense was geen hoer, zoals de traditie overleverde. Zij was een uiterst begaafde leerlinge van Jezus. Zij ‘vertaalde’ Jezus’ woorden voor de andere, mannelijke, leerlingen. Daar werd ze in de geschiedenis voor geprezen en verguisd. Haar beeld werd, deels uit onkunde, deels uit ideologische overwegingen, door mannelijke kerkvaders en theologen zo schel gekleurd dat er weinig oorspronkelijks overbleef: geen Maria Magdalena, maar een mythe.

In de titel *De vrouw die Jezus liefhad* liggen vele betekenissen verscholen. Centraal in het boek staat Maria Magdalena, een vrouw die Jezus zeer liefhad. Niet alleen had zij Jezus lief, Jezus had ook haar lief. Volgens de onlangs ontdekte nieuwe bronnen was de liefde wederzijds en beminde Jezus haar zeer.

Jezus had ook ‘de’ vrouw lief. Dwars tegen het cultuurpatroon van zijn tijd in stelde hij de vrouw en het vrouwelijke volkomen gelijkwaardig aan de man en het mannelijke. Hij onderkende als geen ander de twee polen van het ene, de mens als beeltenis van God. Dat werd hem niet in dank afgenomen. Niet in de tijd waarin hij leefde. Niet in latere eeuwen, waarin juist dit aspect werd genegeerd.

Maria uit Magdala belichaamt het vrouwelijke aspect. Bijna iedere religie kent naast mannelijke goden ook vrouwelijke. Zelfs in monotheïstische godsdiensten zijn oude beelden bewaard van mannelijke godheden met naast zich een vrouwelijke partner. Deze ‘Godinnen’ raakten in patriarchale structuren steeds meer uit beeld. Asjera als echtgenote van de oudtestamentische God; So-

phia als paargenote van de Schepper, Maria Magdalena als geliefde van Jezus.

Deze vrouwengestalten hebben niet alleen waarde als geliefde van... Zij hebben ieder een verdragende betekenis. Dat is juist datgene waar de 'patriarchen' zo bang voor waren en waarom zij dit hebben trachten te onderdrukken. Met ogenschijnlijk succes.

Wat onderdrukt is komt boven. Denk aan een bal die onder water wordt geduwd. Bij afnemende druk springt hij naar boven. Dat gebeurt in deze tijd. Daarom ook kon dit boek geschreven worden.

Jacob Slavenburg

*Jezus hield op een andere wijze van Maria Magdalena
dan van de andere leerlingen,
en hij kuste haar vaak op haar mond;
De overige leerlingen zagen hoe hij van Maria hield
en vroegen hem:
‘Waarom houdt u meer van haar
dan van ons allemaal?’
De Heer antwoordde hun met de woorden:
‘Waarom houd ik niet op dezelfde wijze van jullie
zoals van haar?
Wel, als een blinde
en iemand die kan zien
samen in het donker zijn,
verschillen ze niet van elkaar.
Maar als het licht wordt,
zal de ziende het licht zien
en de blinde in het donker blijven.’*

Een bruiloft

Er was... een bruiloft in Kana, in Galilea. De moeder van Jezus was er, en ook ... zijn leerlingen waren op de bruiloft uitgenodigd. Toen de wijn bijna op was, zei de moeder van Jezus tegen hem: 'Ze hebben geen wijn meer.' 'Wat wilt u van me?' zei Jezus. 'Mijn tijd is nog niet gekomen.' Daarop sprak zijn moeder de bedienden aan: 'Doe maar wat hij jullie zegt, wat het ook is.' Nu stonden daar voor het Joodse reinigingsritueel zes stenen watervaten, elk met een inhoud van twee à drie metrete. Jezus zei tegen de bedienden: 'Vul de vaten met water' Ze vulden ze tot de rand. Toen zei hij: 'Schep er nu wat uit, en breng dat naar de ceremoniemeester.' Dat deden ze. En toen de ceremoniemeester het water dat wijn geworden was, proefde - - hij wist niet waar die vandaan kwam, maar de bedienden die het water geschept hadden wisten het wel -- riep hij de bruidegom en zei tegen hem: 'Iedereen zet zijn gasten eerst de goede wijn voor en als ze dronken zijn de minder goede. Maar u hebt de beste wijn tot nu bewaard!'²

Bovenstaand verhaal uit het *Evangelie volgens Johannes* werd geschreven rond het jaar 85 na Christus. De schrijver van het evangelie, die zich Johannes noemt, heeft daarvoor gebruik gemaakt van oudere bronnen. Wellicht geschreven bronnen, die nu verloren zijn, welhaast zeker mondelinge overleveringen, wat in die tijd zeer gebruikelijk was. Het is dan ook niet verwonderlijk dat na zo vele jaren feit en fictie verward raken en dat de historiciteit niet altijd even correct is.³

Er zitten enkele vreemde elementen in dit verhaal. Als Jezus en ook zijn moeder, zoals de schrijver van het evangelie suggereert, te gast zijn op een bruiloft, waar bemoeit Maria zich dan mee? Zo'n bemoeienis is alleen verklaarbaar als het de bruiloft van een zeer naaste betreft. Bijna altijd noemen de evangelisten de namen